

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN NGỌC THANH

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
MÔN HÓA HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
THÀNH PHỐ UÔNG BÍ TỈNH QUẢNG NINH**

**Chuyên ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 60.14.01.14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phan Hữu Tham

THÁI NGUYÊN – 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Nguyễn Ngọc Thanh

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn và sự kính trọng tới Lãnh đạo trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các Thầy giáo Cô giáo đã tham gia giảng dạy và cung cấp những kiến thức cơ bản, sâu sắc, tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Đặc biệt, với tấm lòng thành kính, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến Tiến sĩ Phan Hữu Tham, người đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn Lãnh đạo UBND, Phòng GD&ĐT, Cán bộ quản lý và giáo viên các trường THCS thành phố Uông Bí cùng bạn bè, người thân đã tạo điều kiện cả về thời gian, vật chất, tinh thần cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, mặc dù bản thân em đã luôn cố gắng nhưng chắc chắn không tránh khỏi những khiếm khuyết. Kính mong được sự góp ý, chỉ dẫn của các Thầy, các Cô và các bạn đồng nghiệp.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Quảng Ninh, ngày 08 tháng 8 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Ngọc Thanh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ VÀ HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu	3
4. Giới hạn nghiên cứu của đề tài	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1	5
CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA CÔNG TÁC QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG	5
DAY HỌC MÔN HÓA HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	5
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	5
1.2. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến đề tài	7
1.2.1. Quản lý	7
1.2.2. Quản lý giáo dục	9
1.2.3. Quản lý nhà trường	11
1.2.3.1. Quản lý nhà trường	11
1.2.3.2. Quản lý trường THCS	12
1.2.4. Quản lý hoạt động dạy học	14

1.2.5. Quản lý hoạt động dạy học môn Hóa học	17
1.3. Một số vấn đề về quản lý HĐDH môn Hoá học ở trường THCS	18
1.3.1. Nội dung, mục tiêu của chương trình môn Hóa học THCS	18
1.3.2. Đặc trưng cơ bản của môn Hóa học THCS.....	21
1.4. Nội dung quản lý hoạt động dạy học môn Hóa học THCS	27
1.5. Các yếu tố tác động đến việc quản lý hoạt động dạy học môn Hóa học ở trường THCS.....	30
Tiểu kết chương 1	33
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN HÓA HỌC Ở TRƯỜNG THCS THÀNH PHỐ UÔNG BÍ TỈNH QUẢNG NINH.....	34
2.1.1. Quy mô trường, lớp, số học sinh cấp THCS	34
2.1.2. Cơ sở vật chất phục vụ hoạt động dạy học môn Hóa học	35
2.1.3. Số lượng, chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD và GV môn Hóa học ..	35
2.2. Thực trạng hoạt động dạy học môn Hóa học ở trường THCS thành phố Uông Bí	37
2.2.1. Thực trạng hoạt động dạy của giáo viên.....	37
2.2.2. Thực trạng hoạt động học môn Hóa học của học sinh	44
2.3. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Hoá học ở các trường THCS thành phố Uông Bí tỉnh Quảng Ninh	48
2.3.1. Thực trạng quản lý việc lập kế hoạch công tác của tổ chuyên môn và GV	51
2.3.2. Thực trạng quản lý việc thực hiện kế hoạch và chương trình giảng dạy	52
2.3.3. Thực trạng quản lý hoạt động giảng dạy của GV	53
2.3.4. Thực trạng quản lý hoạt động học tập môn Hóa học của HS	54
2.3.5. Thực trạng quản lý cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật phục vụ cho HĐDH môn học	55
Tiểu kết chương 2	56

Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC MÔN HÓA HỌC Ở TRƯỜNG THCS THÀNH PHỐ UÔNG BÍ.....	57
3.1. Nguyên tắc để xây dựng biện pháp.....	57
3.1.1. Đảm bảo tính thực tiễn và khả thi của các biện pháp.....	57
3.1.2. Đảm bảo tính hiệu quả của các biện pháp.....	57
3.1.3. Đảm bảo tính đặc thù môn học.....	57
3.1.4. Đảm bảo tính toàn diện và đồng bộ của các biện pháp	57
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Hoá học	58
3.2.1. Biện pháp 1: Nâng cao chất lượng lập kế hoạch và thực hiện kế hoạch công tác của tổ chuyên môn và GV.....	58
3.2.2. Biện pháp 2: Tăng cường xây dựng nề nếp kỷ cương trong HĐDH môn học; đổi mới công tác soạn bài và chuẩn bị bài lên lớp của GV.....	59
3.2.3. Biện pháp 3: Đẩy mạnh việc áp dụng phương pháp dạy học tích cực, vận dụng sáng tạo các hình thức tổ chức dạy học; đổi mới hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh	61
3.2.4. Biện pháp 4: Tăng cường bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm cho GV bộ môn, khuyến khích tự học, tự bồi dưỡng, nâng cao trình độ GV	63
3.2.5. Biện pháp 5: Tăng cường việc giáo dục ý thức, động cơ, thái độ, phương pháp học tập và hoạt động tự học của HS.....	65
3.2.6. Biện pháp 6: Hoàn thiện cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ dạy học môn học, tăng cường quản lý, nâng cao hiệu quả sử dụng	67
3.2.7. Tăng cường kiểm tra đánh giá hoạt động dạy học môn Hóa học.....	72
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	74
3.4. Khảo nghiệm tính khả thi, mức độ cần thiết của các biện pháp quản lý đề xuất	76

Tiêu kết chương 3	81
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	82
1. Kết luận	82
1.1. Về lý luận	82
1.2. Về thực trạng	82
2. Khuyến nghị	83
2.1. Đối với cấp quản lý trường (Phòng GD&ĐT và UBND thành phố Uông Bí)	83
2.2. Đối với các trường THCS thành phố Uông Bí.....	83
TÀI LIỆU THAM KHẢO	84
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
CBQL	Cán bộ quản lý
CSVC	Cơ sở vật chất
DH	Dạy học
GD	Giáo dục
GV	Giáo viên
HĐDH	Hoạt động dạy học
HS	Học sinh
PPDH	Phương pháp dạy học
QL	Quản lý
QLGD	Quản lý giáo dục
QTDH	Quá trình dạy học
TBDH	Thiết bị dạy học
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Quy mô mạng lưới trường, lớp, HS cấp THCS	34
Bảng 2.2. Đội ngũ CBQL THCS 3 năm qua	36
Bảng 2.3. Đội ngũ giáo viên dạy hóa học của các trường THCS.....	36
Bảng 2.4. Kết quả khảo sát đánh giá của cán bộ QLGD và GV về thực trạng HĐDH môn Hoá học.....	38
Bảng 2.5. Kết quả khảo sát đánh giá của GV và HS về mức độ sử dụng phương pháp, hình thức tổ chức dạy học của GV bộ môn Hóa học	39
Bảng 2.6. Kết quả đánh giá của GV và HS về mức độ thực hiện các hoạt động học tập môn Hoá học.....	45
Bảng 2.7. Kết quả học tập môn Hoá học của các trường THCS thành phố Uông Bí trong 3 năm học gần đây.....	47
Bảng 2.8. Kết quả đánh giá của cán bộ QLGD và GV về thực trạng quản lý HĐDH môn Hoá học.....	49
Bảng 3.1. Kết quả khảo sát về mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý đề xuất.....	77
Bảng 3.2. Tương quan giữa mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý đề xuất.....	79

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ VÀ HÌNH

Biểu đồ 2.1. Chất lượng học tập môn Hóa học của khối 8 các trường THCS	47
Biểu đồ 2.2. Chất lượng học tập môn Hóa học của khối 9 các trường THCS	47
Biểu đồ 3.1. Tương quan giữa mức độ cần thiết và tính khả thi	80
Sơ đồ 1.3. Sơ đồ mô hình quản lý nhà trường theo mục tiêu giáo dục	12
Hình 1.1. Sơ đồ bản chất hoạt động quản lý	9